
MARC CASTELLNOU | EXPERT EN GESTIÓ I EXTINCIÓ D'INCENDIS

“Els Pirineus poden cremar sencers”

Castellnou defensa que els canvis en el clima són un "còctel perfecte" per a grans focs

MIQUEL NOGUER

Brussel·les - 28 AGO 2019 - 12:52 CEST

Auto

Marc Castellnou és cap del Grup d'Actuacions Forestals (GRAF) dels Bombers de Catalunya i des de fa anys treballa com a expert de la Unió Europea en la lluita contra el foc. Alerta que els grans **incendis** de l'Amazònia no es poden combatre només amb mitjans d'extinció i que cal abordar un canvi basat en la prevenció i la gestió del paisatge.

Pregunta. A l'Amazònia s'han registrat aquest any un 85% més d'incendis que el 2018. Fins a quin punt és extraordinari?

Resposta. El nombre d'incendis fins ara no és excepcional, però sí que sembla que ho pot ser en el que queda d'any. A l'Amazònia encara li queda setembre com a campanya d'incendis. Hi ha dos o tres focus al Paraguai, el Brasil i Bolívia que sí que han cremat molt; són tempestes de foc que han causat ferides de 120 quilòmetres a la selva, i això sí que és extraordinari. Però això s'ha de posar en un marc més global: el que passa a Àfrica, Indonèsia, Sibèria... i aquí sí que anem cap a una cosa excepcional.

P. En què consisteixen exactament les tempestes de foc?

R. Una tempesta de foc és un incendi de sisena generació, focs que tenen capacitat de crear un núvol de tempesta que acaba canviant la meteorologia de la zona. L'incendi agafa el control de la meteorologia de l'àrea afectada i no a l'inrevés. Són els més caòtics i imprevisibles i poden arribar a cremar 400.000 hectàrees en dos dies. N'hi ha hagut tota la vida, però de manera molt excepcional. Ara n'hem tingut tres en pocs dies. No és el que va passar a Gran Canària, però sí a Sibèria, Bolívia o Xile.

“El fet que Espanya es buidi crea paisatges que cremen més que abans”

P. Aquests incendis de sisena generació es poden combatre una vegada declarats?

R. Podem combatre part dels incendis, però no tenim recursos materials per combatre tots aquests incendis. I sobretot no podem combatre certs nivells d'intensitat. El límit s'assumeix que està en els 10.000 quilowatts per metre. Mes enllà d'aquesta intensitat, al front de flames el bomber pateix cremades a la pell. I molts d'aquests incendis estan cremant amb una intensitat de 100.000 quilowatts per metre. Hi ha un límit físic de la

capacitat d'extinció.

P. Llavors ja només queda la prevenció. Com s'aborda?

“Si Groenlàndia ha cremat durant dos mesos, digui'm què no pot cremar”

R. El que hem d'entendre és que el que passa a Àfrica o Indonèsia té un fons socioeconòmic, el de la desforestació, l'anomenat *slash and burn*: tala, crema, conrea i continua talant i cremant. I això és l'origen d'aquests incendis. Hi ha moltes zones de boscos que ja no

se sustenten pel clima que han de suportar, estan estressats. Els grans incendis es produeixen a les zones de canvi d'ecosistema: el límit central de Xile, la part central de Portugal, el sud de Suècia o Noruega o la selva amazònica entre la selva pluvial i la selva seca... I no se'ns escapa que el Mediterrani és una altra zona de canvi.

P. La cimera del G7 del cap de setmana passat ha situat per primera vegada la qüestió dels grans incendis a la part alta de l'agenda política. Li dona això esperances d'un canvi real?

R. La solució del G7 no pot ser enviar recursos per apagar les flames, sinó solucionar el problema socioeconòmic d'aquests països. Em temo que la resposta serà d'extinció. El G7 reacciona a una pressió social que hi ha als països rics europeus i americans cap als incendis de l'Amazònia. Però Europa i Amèrica tenen incendis tan grans com els de l'Amazones, que costen moltes vides amb una intensitat extrema conseqüència també del canvi climàtic.

P. Veurem doncs a Europa incendis de les dimensions que estem veient a Sud-amèrica?

R. La zona centreeuropea té estius cada vegada més llargs i càlids amb hiverns temperats i humits, la qual cosa genera el còctel perfecte per als grans incendis. Això, que és una mica el clima de Portugal, s'està traslladant al centre d'Europa i a la costa Est dels Estats Units, de manera que no podem assenyalar ningú. És un problema de tots. Centreeuropa s'està *portugalitzant* i [el règim de grans incendis de Portugal es traslladarà allà](#). Europa no és conscient del problema que té al damunt. Espanya és un país amb un centre buit, estem creant paisatges que cremen més que abans.

P. O sigui, que ja no hi ha zones segures.

R. Si Groenlàndia s'ha estat cremant durant dos mesos, digui'm què no pot cremar. Aquests incendis a casa seran tan devastadors com a l'Amazònia o a Indonèsia. Hi haurà grans incendis a la Selva Negra alemanya, els Pirineus poden cremar sencers, el mateix a tot Escandinàvia, en les grans masses forestals de les Rocoses o del Canadà. No podem assenyalar Sud-amèrica, Àfrica o Indonèsia sense mirar que a casa tenim aquests incendis i que tindrem incendis tan devastadors com els que estem veient.

P. La política pot frenar o provocar incendis?

R. Protegir els boscos amazònics hauria de ser una prioritat política global. Després dels incendis del 2004 i el 2010 es van prendre mesures polítiques que van suavitzar la situació. Ara ha tornat a empitjorar, amb els mesos de juny i juliol més càlids de la història. Estem en un moment de canvi socioeconòmic i de canvi climàtic i hem de trobar la manera d'ajudar als boscos a adaptar-se al

“La resposta al foc ha de ser treure combustible del paisatge”

clima. Al sud del Brasil talen boscos per plantar soja, una soja que, recordem, consumim els europeus.

P. Què es pot fer per evitar els incendis del futur?

MÉS INFORMACIÓ

El fiasco de les polítiques rurals converteix Catalunya en un polvorí

Els piròmans no són la causa dels grans incendis forestals

A les entranyes dels grans incendis

R. L'era de l'extinció d'incendis s'està acabant i està començant l'era de la gestió del paisatge. Intentar que les coses no canviïn és fer-nos trampes al solitari. Europa, més que mirar al Brasil, hauria de prendre decisions sobre com fer paisatges segurs per

d'aquí a 20 anys. [No hi ha capacitat per extingir els grans incendis, cal gestionar el paisatge.](#) Els grans incendis estan entrant en zones on no se'ls espera. Han deixat de ser l'excepcionalitat per començar a ser la norma.

P. Es pot viure segur al costat del bosc al Mediterrani?

R. Sí, si té una càrrega de combustible rebaixada. Però un bosc no gestionat, al qual li falten espècies o que té un ecosistema empobrit cremarà. La resposta ha de ser sempre buscar paisatges sans i, ja sigui per boscos madurs o per gestió forestal, treure combustible del paisatge, i això mai s'ha fet en els temps moderns.

S'adhereix als criteris de

[Més informació >](#)

ARXIVAT A:

Amazonas · Bombers · Incendis forestals · Reserves naturals · Incendis · Serveis emergència · Accidents · Espais naturals · Emergències · Amèrica del Sud · Successos · Amèrica

I A MÉS...

La policia intenta identificar els protagonistes d'aquest vídeo viral

(EL PAÍS)

Els vint dies d'agonia de l'Open Arms'

(EL PAÍS)

La nova violència al carrer que desborda Barcelona

(EL PAÍS)

recomendado por

NEWSLETTER

Subscriu-te als nostres butlletins

© EDICIONES EL PAÍS S.L.

Contacte | Venda de Continguts | Publicitat | Avís legal | Política cookies | Mapa | EL PAÍS a KIOSKO y MÁS | Índex | RSS |